

SKAGEX
ØVELSE BLE
TIL VIRKELIGHET
SIDE 11

22. JULI
DAGEN VI ALDRI
VIL GLEMME
SIDE 23

EKOM
VÆR BLE TIL
BESVÆR
SIDE 33

NUMMER 01 MARS 2012

DSB

SAMFUNNS SIKKERHET

BEREDSKAPSÅRET 2011

ÅRSMELDING

DSB

DSB skal ha oversikt over risiko og sårbarhet i samfunnet. Vi skal være pådriver i arbeidet med å forebygge ulykker, kriser og andre uønskede hendelser. Vi skal sørge for god beredskap og effektiv ulykkes- og krisehåndtering.

Uvær, som stormen «Berit», preget DSBs arbeidsoppgaver i 2011.

ALLE FOTO SCANPIX

Innhold

- 4 **LEDER**
Direktør Jon A. Lea i DSB oppsummerer 2011.
- 6 **INTERNASJONALT:**
DSBs bidrag i forbindelse med internasjonale kriser.
- 8 **OPPDATERER**
- 10 **Q&A:**
Kommunikasjonsdirektør Eva Honningsvåg
- 17 Eksplosjon på skip i Sandefjord
- 18 Dødsbrann på Hurtigruten
- 20 **TILSYN:**
Samarbeid om risikokontroll
- 22 Kontroll av dykkerutstyr

Hendelser:

- 12 **SKAGEX11:**
Nyttig og lærerik øvelse
- 16 DSB med bistand etter Godafoss-grunnstøtingen

22/7:

- 24 Norge under angrep

EKOM:

- 34 Kartlegging av samfunnets sårbarhet
- 36 Ikke basér krisehåndtering på mobil
- 38 Krav om helhetlig beredskapsplanlegging
- 40 **BEREDSKAP:**
Viderefører befolkningsvarsling
- 42 **KLIMA:**
Mange kommuner uten klimatilpasning

Brann:

- 44 Rekordlavt antall omkomne i brann
- 46 Komfyrvakter redder liv
- 48 Må samarbeide om brannvesen
- 50 Fra mannfolk til mangfold
- 52 **BRANNVERNUKA 2011:**
Vi tar brannfrykten på alvor
- 54 Sivilforsvaret styrkes
- 55 Feil på brannsløkkeapparater
- 56 **EL:**
Utfordrende el-biler
- 57 DSBs publikasjoner
- 58 Nøkkeltall
- 59 Organisasjonen

N° 01 2012

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB)

SAMFUNNSSIKKERHET

N° 1 2012

ANSVARLIG REDAKTØR:

Eva Honningsvåg
eva.honningsvag@dsb.no

REDAKTØR:

Morten Harangen
morten.harangen@dsb.no

DESIGN OG PRODUKSJON:

Dinamo Magazine

TRYKK:

Erik Tanche Nilssen AS
Skien

OPPLAG:

20 000

TRYKT UTGAVE:

ISSN 1503-7843

ELEKTRONISK UTGAVE:

ISSN 1503-7878

BESØKSADRESSE:

Rambergveien 9
Tønsberg
Norge

POSTADRESSE:

Postboks 2014
3103 Tønsberg
Norge

TELEFON:

33 41 25 00

TELEFAKS:

33 31 06 60

INTERNETT:

dsb.no

E-POST:

postmottak@dsb.no

DSB PÅ TWITTER:

dsb_no

Redaksjonen avsluttet
20.03.2012

241 749

BEREDSKAPSÅRET 2011

IDETTE NUMMERET av Samfunnssikkerhet gir vi en oppsummering av året 2011, sett fra DSB. Naturlig nok er mye av plassen viet de store og dramatiske hendelsene som rammet landet vår i året som gikk.

FREDAG 22. JULI 2011 vil for alltid ha en spesiell betydning for Norge. Terrorhandlingene vi ble rammet av hadde en grusomhet og et omfang vi aldri vil, eller kan, tillate oss å glemme. 77 mennesker brutalt revet bort i Regjeringskvartalet og på Utøya.

Terrorangrep er svært vanskelig å forutse. Det er ikke nødvendigvis sikkert at et skjerpet regelverk og flere kontrollsystemer kunne forhindre disse brutale hendelsene. Vi må erkjenne at samfunnet vårt er, og vil være, sårbart. Men vi må lære av hendelsene og styrke vår evne til å forhindre og redusere konsekvensene av mulige fremtidige angrep. I så måte er det en viktig erkjennelse at en god grunnberedskap er en forutsetning for å håndtere også de ekstraordinære hendelsene.

MEN BEREDSKAPSÅRET 2011 besto av mer enn de tragiske hendelsene 22. juli. Vi opplevde også en rekke andre hendelser som på ulike måter testet vår beredskap.

I februar grunnstøtte Godafoss utenfor Hvaler med påfølgende oljeforurensning. I juni fikk vi storflom på Østlandet samtidig med et alvorlig brudd i telenettet. I august var det eksplosjon i et skip ved kai i Sandefjord. Brannen om bord i hurtigruteskipet Nordlys i september førte til at to av mannskapet mistet livet. Ekstremvær i form at «Berit» i november og «Dagmar» i jula medførte store materielle skader. «Dagmar» førte også til

omfattende og til dels langvarige brudd i strøm- og telenettet. I romjulen fikk vi melding om at en russisk atomubåt var i brann i Murmansk.

I ÅRENE FREMOVER vil trolig hendelser som følge av ekstremvær utgjøre den største utfordringen for beredskapen. Utfordringene vi står overfor vil være både sammensatte og tverrsektorielle. Et komplekst aktorbilde fordrer derfor at de ulike aktørene ser bredden i det arbeidet de gjør og evner å kommunisere på tvers av nivåer og faggrensler.

Befolkningen har også forventninger til at myndighetene gir dem informasjon om hvordan de skal forholde seg når hendelser inntreffer.

ØVELSER HVOR FLERE ETATER samarbeider for å håndtere komplekse scenarioer er viktige i denne sammenhengen. Nasjonalt risikobilde og tverrsektorielle ROS-analyser regionalt og lokalt er viktige rammedokumenter for utvikling av scenarioer til slike øvelser. Selv om det ofte skjer noe helt annet enn det man har øvd på, vil nettopp det at vi har øvd og lagt planer gjøre oss bedre i stand til også å håndtere det uventede.

DE SISTE ÅRENE har vi fått nye verktøy som skal bidra til bedre samvirke og samhandling i beredskapssituasjoner. Nødnettet, som i første rekke skal sikre god kommunikasjon mellom nødetatene under innsats, er vedtatt bygget ut over hele landet. En samordning av nødmeldetjenesten vil ytterligere kunne bidra til bedre samvirke mellom disse etatene. Krisestøtteverktøy,

som DSB-CIM, bedrer informasjonsutvekslingen mellom kommunene, fylkesmennene og sentrale myndigheter. Den nye Kriseinfo-portalen skal bidra til at befolkningen får tilgang på korrekt myndighetsinformasjon ved omfattende hendelser.

LIKE VIKTIG som at vi har en god beredskap for å håndtere hendelser som inntreffer, er det at man har forberedt tiltak for raskest mulig å gjenopprette normalsituasjonen i etterkant.

Vi vil med sikkerhet oppleve bortfall av kritisk infrastruktur som strømforsyning og telekom tjenester også i fremtiden. At man har reserveløsninger som sikrer at viktige samfunnsfunksjoner kan videreføres også når dette skjer, vil redusere konsekvensene av hendelsene betraktelig. Likeledes forventes det at myndighetene har planer som sikrer at mennesker som rammes av alvorlige hendelser tas hånd om og sikres nødvendig omsorg og pleie. Kommunene har et særlig ansvar i denne sammenheng.

SOM NEVNT tror jeg naturutløste hendelser i form av ekstremvær flom og ras, utgjør den største utfordringen for samfunnssikkerhetsarbeidet i tiden fremover. Et økt fokus på klimatilpasning i planprosesser, særlig i kommunene vil være viktig for å redusere konsekvensene av slike hendelser. Det vil alltid være billigere å forebygge enn å reparere.

Jon A. Lea

Direktør

11/03/2011: Den voldsomme tsunamien i Japan ble forårsaket av et jordskjelv som målte 8,8 på Richters skala.

INTERNASJONAL DSB-HJELP: Også i 2011 bidro DSB med eksperthjelp i forbindelse med internasjonale kriser.

Etter jordskjelvet og tsunamien i Japan, sendte EUs samordningsmekanisme for sivil krisehåndtering et team til landet. Fra Norge deltok avdelingsleder **Ørjan Karlsson** fra DSB. Teamets oppgave var å koordinere mottak og distribusjon av alt materiell og utstyr som ble sendt fra Europa.

Etter anmodning fra FN, reiste også et team til Tunisia i forbindelse med situasjonen i Libya. Fra DSB deltok **Thomas A. Hansen**. Oppdraget var å bistå FN med å koordinere og understøtte repatrieringen av tredjelandsborgere og andre migranter fra Libya til deres respektive hjemland. Dette for å avlaste de overfylte mottaksleirene i grenseområdet, som igjen skulle skape bedre humanitære forhold for de resterende flyktingene fra Libya.

SIVILFORSVARET 75 ÅR

I 2011 markerte Sivilforsvaret sitt 75-års-jubileum

SIVILFORSVARET er en relevant og viktig forsterkningsressurs for fremtiden, men oppgavene har endret seg siden etableringen av et sivilt luftvern for befolkningen i 1936. Den operative styrken er i dag på 8000 tjenesteppliktige menn og kvinner, fordelt på lokale avdelinger, som blir øvd regelmessig.

– Vi vet at klimaendringer vil føre til mer ekstremvær i tiden fremover. Dette vil igjen øke behovet for sivilforsvarsinnsetninger. Derfor blir det viktigere og viktigere å legge til rette for at vi har et godt fungerende sivilforsvar, sa direktør Jon A. Lea i DSB.

Undersøkelser viser at befolkningen, frivillige, nødetatene, kommunene og andre setter stor pris på den jobben Sivilforsvaret gjør. De er trygge på at Sivilforsvaret er den forsikringen de trenger, når noe alvorlig eller uforutsatt oppstår.

– Det er behov for Sivilforsvaret også i fremtiden. Derfor må vi sikre at nødvendig modernisering skjer slik at Sivilforsvaret har utstyr og kompetanse til å løse morgendagens utfordringer, sa Lea.

BÅTUTLEIE

I løpet av sommeren kontrollerte DSB sikkerheten hos dem som leier ut båter til turister.

SIKKERHET ved forbrukertjenester til sjøs ble valgt ut som særskilt satsningsområde i 2011. Det er knyttet stor risiko til dette området, og det har dessverre skjedd flere dødsfall i de senere årene. Særlig utenlandske turister har vært involvert i dødsulykkelige, blant annet fordi de ikke har kunnskap og erfaring med båt, sjøliv og skiftende værforhold til sjøs.

Under tilsynene så DSB blant annet på utstyr som tilbys i tjenesten, og kontrollere at relevante lover og forskrifter ble fulgt.

EKSPLOSIV RYDDESJAU

Eksploder som ligger ulovlig lagret i låver og skjul kan utgjøre en stor fare for barn og andre som kommer i kontakt med det.

HØSTEN 2011 tilbød DSB gratis og sikker tilintetgjøring av eksplosiver som tidligere sertifikatnehavere og andre privatpersoner måtte ha liggende.

– Spesielt kan gammel dynamitt være ustabil, så det er om å gjøre å få fjernet det på en sikker måte før noen skader seg alvorlig, advarte avdelingsleder Siri Hagehaugen i DSB.

Totalt ble 2,2 tonn eksplosiver destruert i forbindelse med aksjonen.

Farlige leker

Mange av lekene som selges på markeder og messer tilfredsstiller ikke kravene til produktsikkerhet og kan være farlige for barn. Derfor oppfordret DSB foreldre og foresatte til å være sikkerhetsbevisste når de kjøper leker til små barn.

TILSYN DSB har gjennomført viser at de som selger leker på markeder og messer gjennomgående har liten eller ingen kunnskap om kravene til merking og sikkerhet. Det er tilbydere av leketøy og andre produkter som har ansvar for at brukerne ikke skades ved påregnelig bruk, og de må kunne dokumentere at produktene er produsert i henhold til regelverket.

– Vårt inntrykk er at mange aktører fra den uorganiserte delen av leketøysbransjen, som visse bodselgere representerer, ikke tar dette ansvaret på alvor. Noe av det som selges har så dårlig kvalitet at det kan nesten karakteriseres som søppel, sa avdelingsleder Bente Tornsjø i DSB.

DSB svært kritisk til NRK-innslag

DSB var svært kritisk til et innslag om fyrverkeri, som NRK sendte i forbindelse med programserien «Ikke gjør dette hjemme».

I INNSLAGET avfyrte den ene programlederen to pinneraketter inne i et hus som senere skulle brennes kontrollert ned.

DSB har i flere år jobbet for å forebygge uvettig bruk av fyrverkeri og for å redusere antallet ulykker. Ved årsskiftet 2008/2009 ble det innført forbud mot pinneraketter, da disse var overrepresentert i skadestatistikken. I tillegg ble fyrverkeri som ser ut som leketøy forbudt fordi denne type produkter ga et galt signal til barn og unge.

DSB stilte spørsmål ved hvilken forebyggende effekt innslaget skulle ha, og uttrykte dessuten bekymring for signaleffekten det kunne ha på barn og unge.

Kanon mot øyeskader!

Med hjelp fra Steinar, Tore og Bjarte i P3-suksessen Radio-resepsjonen, lanserte DSB ved juletid 2011 en Facebook-kampanje der målet var å få unge mennesker til å forstå hvor viktig det er å bruke beskyttelsesbriller når man håndterer fyrverkeri.

I KAMPANJEN «Nyttårs-kanonen» var det publikum som bestemte hva som skulle skytes i ansiktet på de tre NRK-profilene. Fyrverkeri var naturligvis ikke blant valgmulighetene, men det var rikelig av deilige juleprodukter å velge mellom: Riskrem, julesild, gløgg med mandler og rosiner, pepperkakepynt, klementiner og juletre!

Målet var færre øyeskader ved nyttårsfeiringen, og kampanjen ble laget i samarbeid med kommunikasjonsbyrået Dinamo.

Mens antallet skader generelt har gått ned etter at det ble forbudt med pinneraketter, har det blitt flere øyeskader de siste årene. Ved årsskiftet 2010/2011 fikk 17 mennesker alvorlige og moderat alvorlige øyeskader av fyrverkeri, mens antallet skader ved begge de to forutgående nyttårsaftener var ti.

– Vi er bekymret over utviklingen og ønsker å gjøre det vi kan for at færrest mulig skal få ødelagt synet. Samtidig vet vi at unge voksne, som er mest utsatt for skader, også er en vanskelig målgruppe å kommunisere med, sa avdelingsleder Siri Hagehaugen i DSB.

NAVN EVA HONNINGSVÅG
Kommunikasjonsdirektør, DSB

Hva var den mest krevende oppgaven for kommunikasjonsavdelingen i 2011?

2011 var totalt sett et krevende år, også for vår avdeling. Særlig hendelsene 22. juli satte organisasjonen og medarbeiderne på store prøver, både når det gjaldt håndteringen av den ekstreme situasjonen, det faktum at dette skjedde midt i ferien og arbeidet i etterkant.

Hvorfor?

DSB hadde ansvaret for de pårørende og etterlattes besøk til Utøya i august og oktober, herunder håndtering av norsk og internasjonal presse. Samtidig som besøket skulle skje i rolige, verdige former, var det åpenbart at interessen fra media var stor. Vi forsøkte etter beste evne å ivareta pressenes behov, samtidig som skjermingen av og hensynet til pårørende og etterlatte var prioritert nummer én. Totalt sett tror jeg vi lyktes godt.

Hvor stor var interessen fra pressen?

Den var betydelig. Særlig i forbindelse med besøket på Utøya i august tok journalister og fotografer fra hele verden kontakt. Vi antar at det på det meste var om lag 50 redaksjoner representert på presseområdet vi opprettet ved Utøya.

Hvilke utfordringer innebar det?

Én av utfordringene var å respondere til alle innen rimelig tid. Ønskene var svært ulike, men vi opplevde en stor forståelse for at vi ikke alltid kunne hjelpe eller bidra med den informasjonen de ønsket.

Bortsett fra 22. JULI, hvilke andre store oppgaver vil du trekke fram fra 2011?

Vi arrangerte blant annet Nordic Crisis Communication 2011 i Oslo i november, i samarbeid

med de andre nordiske landene. Dette er en konferanse for kommunikasjonsjefene i departementer og direktorater i Norden, der disse får faglig påfyll innenfor krisekommunikasjon og anledning til å utveksle erfaringer. Det var første gang det ble arrangert en slik konferanse, og konferansen skal gå på rundgang blant de nordiske landene. Ellers har summen av hendelser, som telebruddene, tatt mye oppmerksomhet. ❖

FOTO: KAI MYHRE

TEMA

HENDELSER

VIKTIGHETEN AV Å ØVE BLE TYDELIG I 2011.

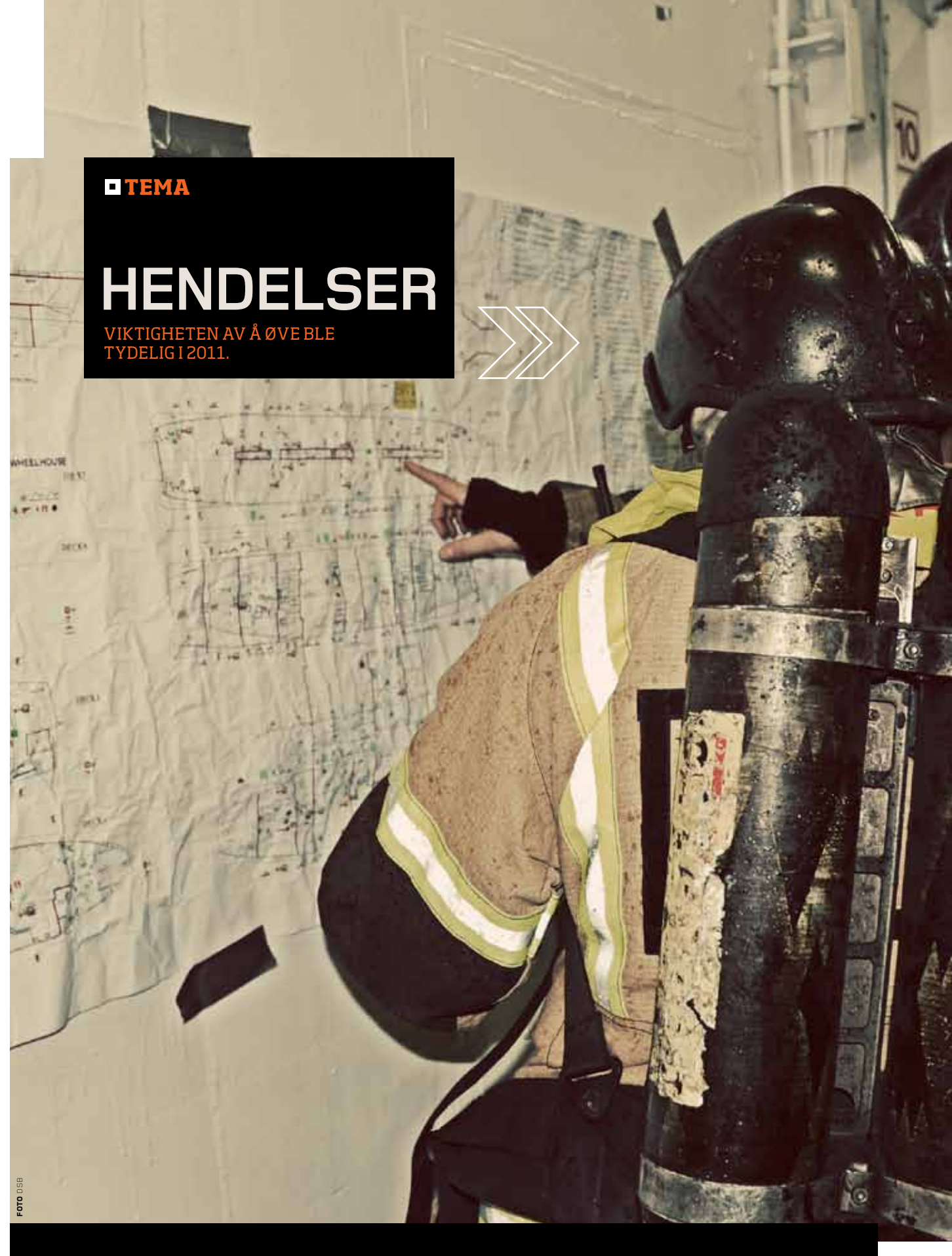

FOTO: DSB

07/09/2011

FOTO DSB

- nyttig og lærerik øvelse

SkaggeX11

07/09/2011

ALLE FOTO DSB

07/09/2011. - En nyttig og lærerik øvelse for deltakerne, oppsummerte DSB-direktør Jon A. Lea da SkagEx11 var avsluttet.

«Planleggingen av en så stor og komplisert øvelse bidrar til at aktørene blir bedre kjente med hverandres organisasjon, kompetanse og ressurser».

OVER 3000 PERSONER fra hele Norden var engasjert i den store redningsøvelsen SkagEx11 i september. Det var samfunnets evne og kapasitet til å håndtere store skipsulykker på tvers av landegrenser som skulle testes.

Øvelsens utgangspunkt var en kollisjon mellom et passasjerskip og et tankskip i Ytre Oslofjord. Scenariet krevde omfattende operativ innsats i sjøen, på land og i strandsonen. Blant annet ble det øvd på søk og redning, håndtering av skadde og omkomne, brannslukking og håndtering av akutt oljeforurensning.

- SkagEx11 var nyttig og lærerik for deltakerne. Vi har fått mange tilbakemeldinger om at aktørene har

fått store og relevante utfordringer som de vil lære av, sa DSB-direktør Jon A. Lea etter at øvelsen var over.

SELVE ØVELSEN var bare ett av elementene i et omfattende prosjekt, som også inkluderte planlegging, evaluering og implementering av forbedringspunkter. Planleggingsfasen tok om lag ett år, og alle aktører var med på å utforme hva de skal øves i.

- Planleggingen av en så stor og komplisert øvelse bidrar til at aktørene blir bedre kjente med hverandres organisasjon, kompetanse og ressurser. Dermed står man bedre i stand til å samarbeide godt i skarpe situasjoner, ifølge Lea. ❖

17/02/2011

DSB bisto i forbindelse med Godafoss-grunnstøtingen

DSB var involvert på flere måter i forbindelse med grunnstøtingen av det islandske kontainerskipet Godafoss ved Hvaler i februar.

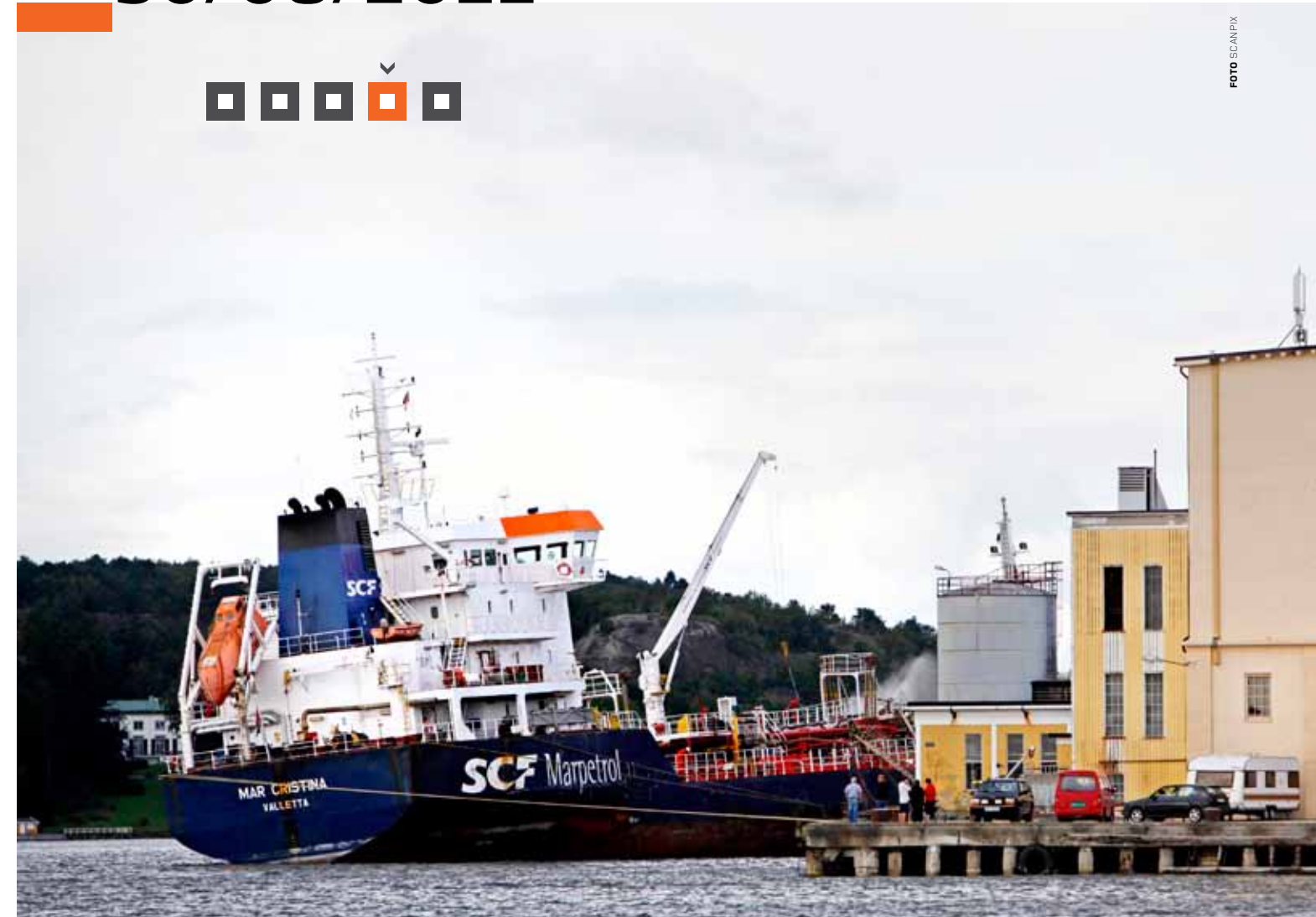
DSB bisto blant annet Kystverket med fagekspertise på eksplosiver. Skipet fraktet eksplosiv vare, og DSB forutsatte at det var pakket i henhold til regelverk for transport av farlig gods på sjø. Det innebærer blant annet at sprengstoff og tennere er adskilt. Så lenge skipet lå stabilt og det ikke oppsto brann, var det ingen grunn til bekymring for at eksplosivene skulle antennes.

Sivilforsvaret i Østfold deltok som fast medlem i staben i Østfold Interkommunale Utvalg mot Akutt forurensning (IUA). DSB hadde videre tett og god dialog med Fylkesmannen i Østfold (FMOS) i saken. ❖

17/02/2011. «Godafoss» på grunn i Hvaler-skjærgården.

30/08/2011

Eksplasjon på skip i Sandefjord

I AUGUST VAR DET en eksplosjon på skipet «Mar Cristina» som lå til kai ved bedriften Oleon Scandinavia AS i Sandefjord. Årsaken til eksplosjonen er ikke kjent, og politiet etterforsker fremdeles hendelsen.

DSB, Klif og Kystverket hadde i etterkant av eksplosjonen et felles møte og inspeksjon på Oleon Scandinavia AS. Arbeidstilsynet og Sjøfartsdirektoratet fulgte opp med tilsyn på skipet.

DSB ER ANSVARLIG myndighet for brann- og eksplosjonsvern på land. Myndighetenes oppfølging av eksplosjonen ble

koordinert av DSB. Koordineringen skulle bidra til at de offentlige myndighetene på en best mulig måte kunne sørge for nødvendig og tilstrekkelig informasjon til alle virksomheter og enkeltpersoner som var berørt av hendelsen.

Det farlige avfallet var eid av DVS Norge AS, som leide tankkapasitet ved Oleon Scandinavia AS i Sandefjord. Oleon Scandinavia AS hadde ikke nødvendig tillatelse til å lagre farlig avfall. Klif påla tidligere i 2011 DVS Norge å fjerne det ulovlig lagret farlig avfall fra Sandefjord innen utgangen av året. ❖

30/08/2011. «Mar Cristina» ved kai i Sandefjord. Årsaken til eksplosjonen er fremdeles ikke kjent.

15/09/2011

Spesialtrente brannmannskaper på Hurtigruten

RITS-mannskaper fra Ålesund og Bergen bisto i håndteringen av brannen på Hurtigruten Nordlys i Ålesund i september. To personer omkom i brannen.

Redningsinnsats til sjøs (RITS) er et samlebegrep for brannvesenets assistanse ved branner og andre ulykker til sjøs. Med bakgrunn i den tragiske brannen om bord på Scandinavian Star ble det igangsatt et arbeid for å styrke redningsberedskapen til sjøs. Sju norske brannvesen langs hele kysten er nå med i ordningen.

– Nylig gjennomførte vi den nordiske katastrofeøvelsen SkagEx11 med et tilsvarende scenario som det på MS Nordlys. I april ble det gjennomført en stor øvelse på et annet av Hurtigrutens fartøyer, med deltagelse fra blant annet RITS-brannvesen, Kystvakta, og 330-skvadronen. Vår oppfatning er at rederiene som anløper norske havner, her-

under Hurtigruten, har meget gode rutiner for samtrening med andre rednings- og beredskapsaktører, og at sikkerheten har et meget høyt fokus, så avdelingsleder Hans Kristian Madsen i DSB i forbindelse med hendelsen.

Brannsikkerheten på et skip er primært avhengig av at det er gjennomført forebyggende tiltak ombord og at skipets egen beredskap fungerer. Disse forhold er vesentlig forbedret de senere år. Bistand fra landbasert brannvesen vil kun være en sekundær innsats, ettersom det er skipets egen besetning, sammen med forebyggende tiltak, som skal utgjøre beredskapen. ❖

15/09/2011. To personer omkom i brannen om bord i «MS Nordlys». Her ved kai i Ålesund.

Mangelfull oversikt kan true sikkerheten

En felles **tilsynsaksjon** gjennomført av Klif, Strålevernet, DSB og Arbeidstilsynet i nær 800 virksomheter, viste at hver fjerde kontrollerte virksomhet manglet oversikt over risiko for arbeidstakere, samfunn og miljø.

«Det er alvorlig når virksomhetene ikke har oversikt over hva som kan utgjøre en fare på arbeidsplassen. For å iverksette gode tiltak og redusere risikoen for arbeidstakerne, samfunnet og miljøet, er det helt nødvendig å ha oversikt over hvilke farer som faktisk finnes» uttalte direktør Ingrid Finboe Svendsen i Arbeidstilsynet på vegne av alle tilsynsmyndighetene som medvirket i aksjonen.

DE VIKTIGSTE FUNNENE:

- Hver fjerde virksomhet har ikke kartlagt, og mangler derfor oversikt over hva som kan utgjøre en risiko for arbeidstakerne sine, samfunnet og miljøet.
- Hver tredje virksomhet har ikke iverksatt tiltak for å hindre at farlige situasjoner oppstår, og mangler rutiner for

å rette opp og begrense skaden dersom kritiske hendelser skjer.

- Det er de største virksomhetene som jobber best med å forebygge farer og skader. Det er særlig små og mellomstore bedrifter som mangler oversikt og tiltak for å forebygge og håndtere farer og potensielle problemer.
- Bygg- og anleggsvirksomhet, overnattings- og serveringsvirksomhet og kultur, underholdning og fritidsaktiviteter er de bransjene med størst forbedringspotensial.
- Det er ikke markante geografiske forskjeller i funnene.

Det er krav om at alle virksomheter skal jobbe systematisk for å kartlegge risiko og om nødvendig gjennomføre tiltak for å redusere

denne til et akseptabelt nivå. Risiko defineres som den fare som uønskede hendelser representerer for mennesker, miljø og materielle verdier.

Tilsynsmyndighetenes felles risikoaksjon 2011 pågikk i perioden 29. august til 15. september. Mer enn 300 inspektører over hele landet kontrollerte hva virksomhetene gjør for å kartlegge og redusere risiko. Målet med aksjonen er å øke virksomhetenes bevissthet og kompetanse om risikoforebyggende arbeid, og øke sikkerheten på norske arbeidsplasser, sikkerhetene for samfunnet og for natur og miljø. ❖

Kontrollerte dykkerutstyr

DSB KONTROLLERTE i løpet av første halvdel av 2011 hvordan en rekke importører av dykkerutstyr ivaretar sikkerheten til utstyret.

Krav til dykkerutstyr er fastsatt i forskrift om sikkerheten ved sportsdykking samt i forskrift om konstruksjon, utforming og produksjon av personlig verneutstyr (PVU – forskriften).

Eksempel på utstyr: Ventiler, slanger, masker, våt -/ tørrdrakter, etc. Produktene skal blant annet CE-merkes og det skal følge med bruksanvisning med norsk tekst.

FOTO SCANPIX

TEMA

22. JULI

TERRORHANDLINGENE 22. JULI SATTE OGSÅ DSB PÅ BETYDELIGE PRØVER

FOTO SCANPIX

2017

NORGE under angrep

23/07/2011:

Væpnede soldater på vakt i Oslo sentrum i juli i fjor, etter bombeeksplosjonen som rammet regjeringskvartalet dagen før.

22. juli 2011 vil for alltid være meislet inn i det moderne Norges historie. Bomben i Regjeringskvartalet i Oslo og skytemassakren på Utøya i Buskerud satte både innbyggere og myndigheter på en prøve ingen kunne forestille seg omfanget av. De grusomme hendelsene preget også DSBs arbeidsoppgaver i ukene som fulgte, både ved hovedkontoret i Tønsberg og i organisasjonen ellers.

FOTO: SCANPIX

23/07/2011: Politi og mannskaper fra Sivilforsvaret holder vakt ved Sundvolden hotell hvor overlevende etter skytetragedien på AUFs sommerleir på Utøya ble innlosjert.

SIVILFORSVARETS INNSATS

Hendelsene i Regjeringskvartalet og på Utøya viste at Sivilforsvaret er en viktig aktør i håndteringen av store nasjonale kriser.

- Mange tjenestepliktige mannskaper og ansatte i Sivilforsvaret har lagt ned en betydelig innsats som det står stor respekt av, sa avdelingsleder Jørn Atle Moholdt i DSB.

Sivilforsvaret i Oslo og Akershus bisto politiet i håndteringen av situasjonen i Regjeringskvartalet med sikring av deler av området og etablering og drift av telt med tilhørende infrastruktur og mobile lyssystemer. Om lag 85 tjenestepliktige mannskaper og ansatte var i innsats i hovedstaden.

Sivilforsvaret i Buskerud og Vestfold bidro i håndteringen av hendelsen på Utøya med cirka 100 mannskaper og fast ansatte. Innsatsen besto av å etablere mot-

taket på Sundvolden hotell, vakthold og sikring av området, bistand til politiet med håndtering av de drepte, etablering og drift av telt med infrastruktur for hjelpe-mannskapene, samt logistikk og etterforsyning.

I tillegg sørget mannskaper og ansatte fra Hedmark, Oppland, Telemark, Østfold og Vestfold med klargjøring og transport av telt og materiell.

Sivilforsvaret deltok også i arbeidet med klargjøring og utlevering av Utøya-eiendeler til pårørende, samt sikring og vakthold på øya. Sivilforsvaret hadde også oppgaver i forbindelse med at etterlatte og overlevende besøkte Utøya 19. og 20. august.

BRANNVESENETS INNSATS

Totalt ti brannvesen med cirka 270 mannskaper var i innsats i forbindelse med angrepene i Regjeringskvartalet i Oslo

og på Utøya. I tillegg var 110-sentralene i Oslo og Vest Viken involvert.

Oslo brann- og redningsetat (OBRE) hadde hovedansvaret for brann- og redningsinnsatsen i Regjeringskvartalet. Siden hovedbrannstasjonen i Oslo ble betydelig skadet i eksplosjonen, innkalte man tidlig forsterkninger fra andre brannvesen. Bistanden kom fra brannvesenene i Asker og Bærum, Nedre Romerike, Søndre Follo og Nordre Follo. Til sammen var cirka 170 mannskaper i innsats i Regjeringskvartalet.

Innsatsen i Regjeringskvartalet omfattet brannslukking, søk i bygninger, livreddende førstehjelp, teknisk redning, transport av skadede og sikring av skadested.

Ringerike brannvesen hadde hovedansvaret for brann- og redningsinnsatsen på Utøya. De fikk bistand fra brannvesenene i Asker og Bærum, Drammensregionen, Gjøvik, Kongsberg, Modum, >

23/07/2011: Brannvesenet var umiddelbart på plass etter eksplosjonen i Regjeringskvartalet. Høyblokka og store deler av området rundt ble påført omfattende skader.

22/7

24/07/2011: Daværende justisminister Knut Storberget utenfor hovedbrannstasjonen to dager etter terroranslaget. Statsråden var på befaring, og takket brannfolkene for innsatsen.

FOTO SCANPIX

- > Jevnaker og Oslo. Til sammen var cirka 100 mannskaper i innsats på Utøya. Innsatsen på Utøya har omfattet overflateredning, dykking, sikring av skadested, finsøk og innsats av tauredningsgrupper. I tillegg bisto brannvesenene med transport av skadde og båttransport. I likhet med Sivilforsvaret, fikk også brannmannskapene som var i innsats kvalifisert oppfølging etter innsatsen og de meget sterke inntrykkene det medførte.

JUSTISMINISTEREN TAKKET MANNSKAPENE

Søndag 24. og mandag 25. juli takket daværende justisminister Knut Storberget henholdsvis brannmannskapene og Sivilforsvarets mannskaper for innsatsen i forbindelse med angrepene.

Da Storberget besøkte Oslo brann- og redningsetat for å formidle takk for jobben de og øvrige brannmannskaper gjorde 22. juli, fikk han også høre flere sterke historier fra de uvirkelige timene. Han la i sine ord til brannvesenets mannskaper spesielt vekt på den tryggheten de var med å gi innbyggerne. Han formidlet også en hilsen til redningsmannskapene i brannvesenet fra H.M. Kongen.

Dagen etter møtte han noen av mannskapene fra Sivilforsvaret som hadde vært i innsats på Utøya. På FIG-lageret på Ringerike hilste han på flere av mannskapene som var inne til debriefing etter oppdragene på øya. Statsråden holdt en kort tale, og overbrakte takk fra H.M. Kongen. Det ble også tid til et besøk hos Ringerike brannvesen, som holder til i samme bygning.

MINNEMARKERING PÅ UTØYA

I forbindelse med den nasjonale minneseremonien for angrepene 22. juli (Oslo Spektrum), fikk etterlatte og overlevende anledning til å besøke Utøya fredag 19. og lørdag 20. august. DSB var ansvarlig for besøkene i samarbeid med Helse- og omsorgsdepartementet og Helsedirektoratet. Av de om lag 500 personene som deltok i planleggingen og gjennomføringen av arrangementene, kom 170 fra DSB.

Totalt besøkte omtrent 1500 etterlatte og >

22/7

FOTO SCANPIX

23/07/2011: Sekker med kunstgjødsel funnet på gården til terrortilalte Anders Behring Breivik i Åsta i Åmot. Kunstgjødset ble brukt til framstilling av bomben som ble utløst i Regjeringskvartalet i Oslo 22.juli.

overlevende Utøya i løpet av de to dagene. De som ønsket det, fikk oppfølging og informasjon av tjenestemenn fra Kripes og Nordre Buskerud politidistrikt. Foruten politiet og DSB, var ansatte fra helsesektoren, Røde Kors, Norsk Folkehjelp, Forsvaret, Redningsselskapet og Arbeiderpartiet involvert i arbeidet med arrangementene. I tillegg deltok et stort antall personer fra lokale myndigheter, lokalt næringsliv og privatpersoner.

- Arrangementene for de etterlatte og pårørende foregikk i rolige, verdige former. Etter tilbakemeldingene å dømme, gjorde det både pårørende og etterlatte godt å få være sammen der ute. Jeg tror de synes det var fint å få tid til å snakke sammen, tid til å reflektere, sa direktør Jon A. Lea i DSB.

I oktober ble et tilsvarende besøk organisert for dem som av ulike årsaker ikke hadde anledning eller lyst til å besøke Utøya i august, bare en snau måned

etter angrepene. Besøket var i hovedsak organisert på samme måte, og involverte de samme bidragsyterne.

BEGRENSER MULIGHETEN TIL Å LAGE TERRORBOMBER

Strengere regler skal begrense tilgangen på ammoniumnitrat og andre kjemikalier som kan brukes til å lage terrorbomber. Samtidig må det tas hensyn til at dette er lovlige produkter som er helt nødvendige for profesjonelle brukere.

Som et ledd i EUs arbeid mot terror er det innført restriksjoner på omsetning av kjemiske stoff som kan brukes til å lage eksplosiver. Siden Norge er en del av EØS-samarbeidet, gjelder de nye bestemmelsene også her hjemme.

- Arbeidet med å begrense tilgangen til stoff som kan brukes til å lage eksplosiver, har pågått lenge. Hendelsene 22. juli har dessverre aktualisert problemstillingen i

langt større grad også i Norge, sa avdelingsleder Siri Hagehaugen i DSB.

Den viktigste endringen er at det blir forbudt for vanlige forbrukere å kjøpe gjødsel som inneholder 16 prosent eller mer nitrogen fra ammoniumnitrat. Gjødsel med mindre mengder nitrogen skal fortsatt være allment tilgjengelig.

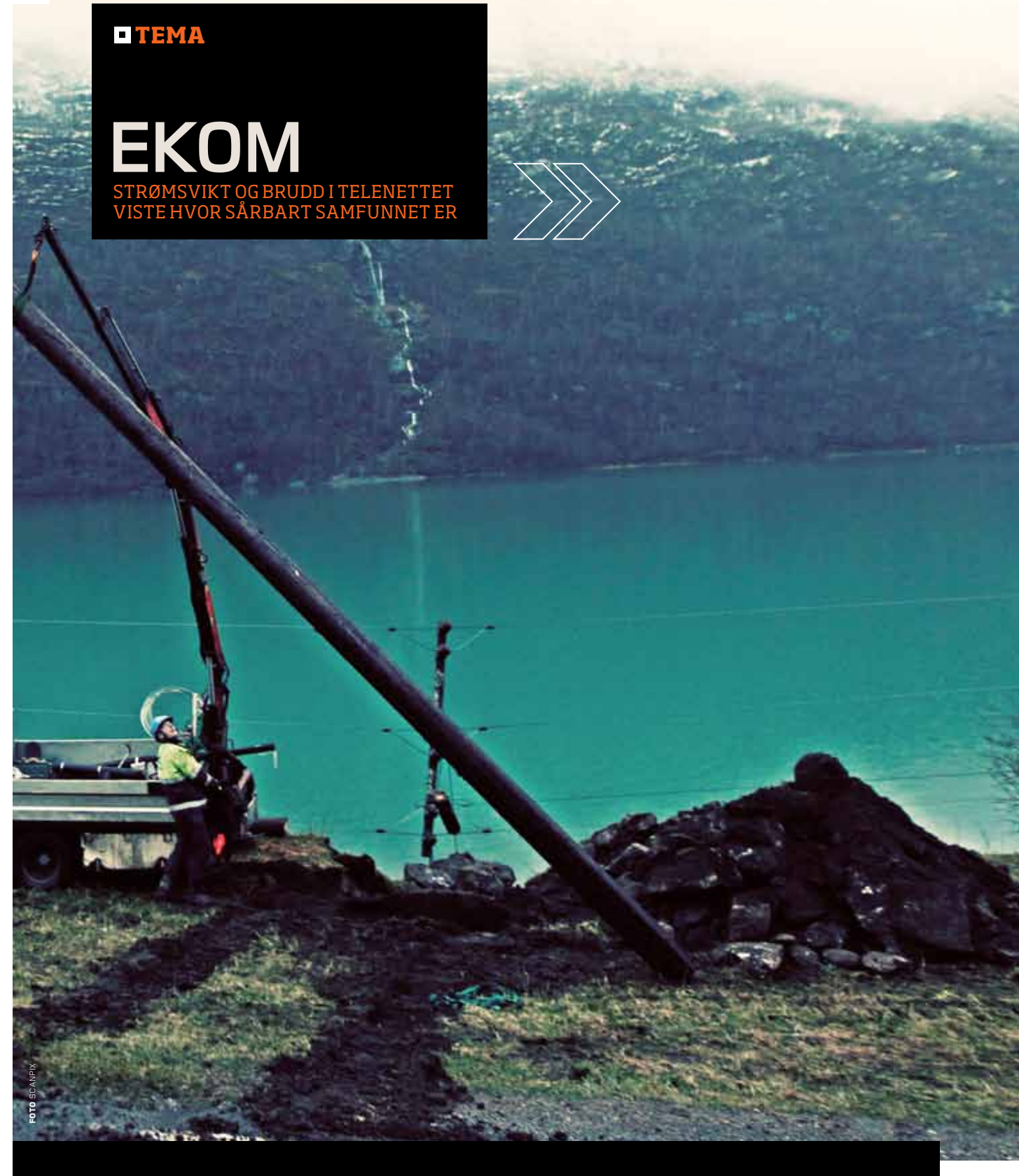
Ammoniumnitrat er en helt nødvendig bestanddel i kunstgjødsel. Ren ammoniumnitrat er også en hovedingrediens i produksjon av profesjonelt sprengstoff for bruk ved sprengningsarbeider i fjell. Med litt kjemikunnskap kan også ikke-profesjonelle fremstille eksplosiver med ammoniumnitrat som hovedingrediens. Det var tilfellet ved bombene i Oklahoma i 1995 og i Oslo 22. juli.

I samarbeid med produsenter, forhandlere og representanter for de største brukerne skal det kartlegges hvilke aktører som har et legitimt behov for dette stoffet.

TEMA

EKOM

STRØMSVIKT OG BRUDD I TELENETTET VISTE HVOR SÅRBART SAMFUNNET ER

DSB kartla samfunnets sårbarhet ved telefeil

I 2011 viste tre hendelser hvor sårbart det norske samfunnet er når elektronisk kommunikasjon, som mobiltelefoni, faller bort. I nært samarbeid med Post- og teletilsynet, ledet DSB arbeidet med å kartlegge samfunnets sårbarhet ved bortfall av teletjenester.

23. MAI FØRTE TO KABELBRUDD til at Telenors nett sviktet over store deler av landet. Snau tre uker senere resulterte en serverfeil til at samme selskaps mobilnett falt ut i hele landet i 18 timer, samtidig som Østlandet ble rammet av storflom. I forbindelse med stormen Dagmar i romjulen ble store deler av Vestlandet herjet av ekstremvær, og ekom-nettet kollapset som følge av at kraftforsyningen ble rammet.

Kartleggingen ble gjennomført i dialog med involverte etater, fylkesmenn og kommuner.

Rapporten ble ferdig på nyåret 2012. Den konkluderte med at det er umulig å garantere at elektronisk kommunikasjon (ekom) aldri mer bryter sammen. ❖

Les mer på www.dsb.no

FOTO SCANPIX

27/12/2011: Hvor godt forberedte er vi når strømmen går og teletjenestene faller bort?

FOTO SCANPIX

Krisehandtering kan ikke baseres på mobil

DET ER IKKE akseptabelt at handtering av ulykker, branner og kriser baseres på bruk av mobiltelefon, slo DSB fast sommeren 2011. Derfor er utbygging av Nodnett en nodvendig investering, som vil styrke beredskapen og samfunnssikkerheten vesentlig.

Nodnett fungerte godt for brannvesenene og 110-sentralene under det landsomfattende utfallet av mobilnettet til Telenor fra fredag 10. juni til lordag 11. juni.

- Nodnett er en meget god investering for fremtiden, og det gir vesentlig styrket beredskap og samfunnssikkerhet. Nodetatene har ved flere anledninger gjennomfort innsatser med omfattende bruk av mobiltelefoni. Derfor er Stortingets vedtak om å innfore Nodnett over hele landet historisk viktig, sa avdelingsleder Hans Kristian Madsen i DSB.

PROSJEKTET har en kostnadsramme på 4,7 milliarder kroner.

Brannvesenene og 110-sentralene får helt nytt kommunikasjonsutstyr, inkludert en ny utalarmeringslosning til erstatning for gammelt utstyr. ❖

Krav om helhetlig beredskapsplanlegging i kommunene

Norske kommuner spiller en avgjørende rolle i alt beredskapsarbeid. Derfor er Forskrift om kommunal beredskapsplikt, som ble gjort gjeldende fra **7. oktober 2011**, svært viktig.

– **DET NYE I LOVEN** er at kommunene pålegges en generell beredskapsplikt, noe de tidligere ikke har hatt. Dette innebærer at kommunene skal utarbeide en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS), som skal ligge til grunn for en overordnet beredskapsplan. Denne skal komplettere, men på ingen måte erstatte, de sektorvise planene. Det er viktig å se hele kommunen under ett, sa seniorrådgiver Harald Rasmussen i DSB.

KOMMUNENE har et grunnleggende ansvar for ivaretagelse av befolkningens sikkerhet og trygghet innenfor sine geografiske områder, og de har viktige oppgaver knyttet til forebygging og beredskap. Kommunene utgjør det lokale fundamentet i den nasjonale beredskapen, og er viktige bærebjelker i alt arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap.

FAKTA

DEN NASJONALE BEREDSKAPEN BYGGER PÅ PRINSIPPENE OM NÆRHET, LIKHET OG ANSVAR:

NÆRHETSPRINSIPPET;

en krise skal håndteres på et lavest mulig nivå

LIKHETSPRINSIPPET;

organiseringen i en krise skal være mest mulig lik den daglige organiseringen

ANSVARSPRINSIPPET;

den myndighet som har det daglige ansvaret, har ansvaret også i en krise

REGLENE OM KOMMUNAL BEREDSKAPSPLIKT I LOVEN OG I FORSKRIFTEN ENDRER IKKE PÅ DISSE PRINSIPPENE.

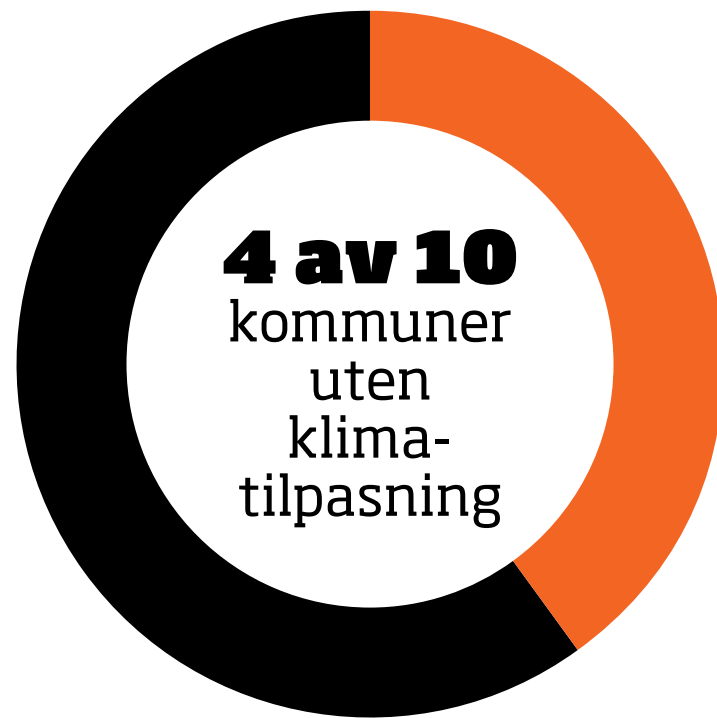
Viderefører befolkningsvarsling

PÅ OPPDRAG FRA JUSTIS- OG POLITI-DEPARTEMENTET (nå Justis- og beredskapsdepartementet) ledet DSB i 2011 en arbeidsgruppe med representanter for Post- og teletilsynet, Norges vassdrags- og energidirektorat, Politidirektoratet og Direktoratet for nødkommunikasjon. Deres oppdrag var å gjennomgå eksisterende system for varsling av befolkningen, samt vurdere og fremme forslag til system for fremtidig varsling.

ARBEIDSGRUPPEN ANBEFALTE VIDEREFØRING AV DAGENS NASJONALE VARSLINGSSYSTEMER.

Gruppen mente massemediene er den viktigste kanalen for å nå hurtig ut til befolkningen med viktige meldinger. Myndighetene, i de fleste tilfeller politiet, har anledning til å pålegge NRK å kringkaste såkalt «melding fra statsmyndighet». Det samme gjelder for radiostasjoner som er omfattet av lokalradioavtalen. For å påkalle folks oppmerksomhet og få dem til å lytte på myndighetenes meldinger på radio, kan Sivilforsvarets lydgivere (tyfoner) benyttes. ✦

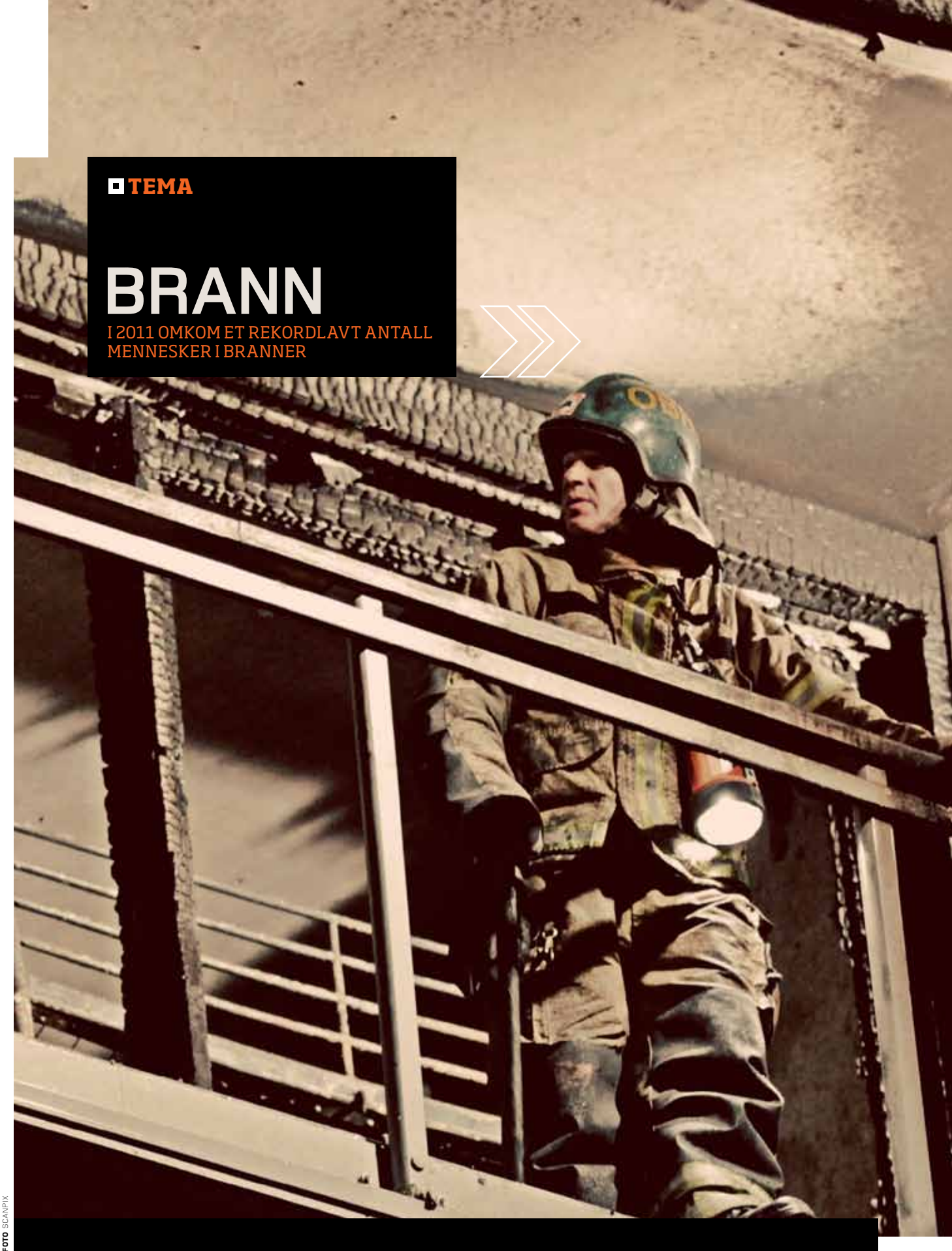
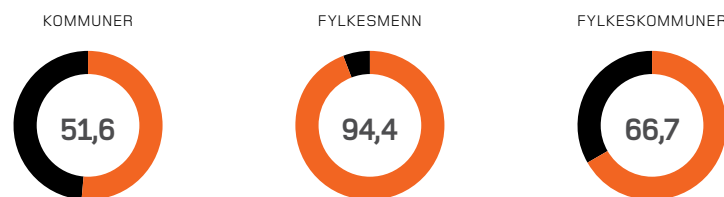

DSB v/klimatilpasningssekretariatet gjennomførte i fjor en spørreundersøkelse om status for arbeid med klimatilpasning i kommuner, fylkeskommuner og blant fylkesmennene.

SPØRREUNDERSØKELSEN var en oppfølging av en tilsvarende undersøkelse i 2007. Undersøkelsen ble sendt ut til samtlige kommuner, fylkeskommuner og fylkesmenn. 222 kommuner (51,6 %), 17 fylkesmenn (94,4 %) og 12 fylkeskommuner (66,7 %) besvarte den.

GENERELT viste undersøkelsen at det er gjennomgående forskjeller mellom kommunene. Kommuner med færrest innbyggere og/eller med primærnæring som viktigste næringsgrunnlag svarte oftest «i liten grad» og ”ikke i det hele tatt” på spørsmålene. Kommuner med flest innbyggere og/eller store tjenesteytende kommuner svarte oftest «i stor grad» eller «i noen grad». ❖

BESVARELSE AV UNDERSØKELSEN I PROSENT

TEMA

BRANN

I 2011 OMKOM ET REKORDLAVT ANTALL
MENNESKER I BRANNER

REKORDLAVT

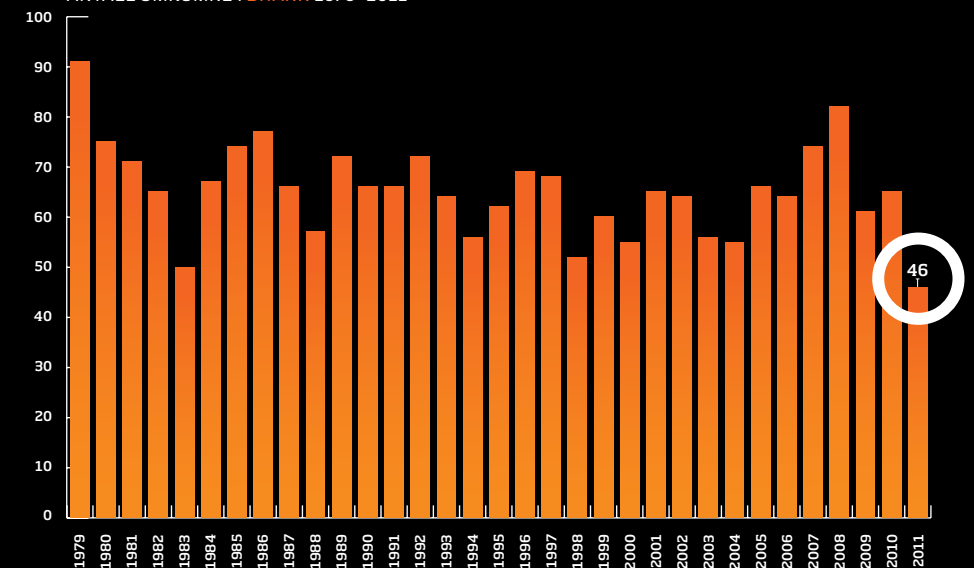
tall for omkomne i brann

I 2011 omkom 46 personer i brann. Det er det laveste tallet siden man begynte registrering av omkomne i 1979.

TILSYN, FOREBYGGING OG BRANNVERN KAMPANJER utført av brannvesen, lokale eltilsyn, forsikringsbransjen, Norsk brannvernforening og DSB er trolig en medvirkende årsak til disse gode tallene.

Til sammen 2 153 mennesker har omkommet i brann siden 1979, i snitt 65 personer hvert år. Røyking, er den største enkeltårsaken til dødsbranner i Norge. ❖

ANTALL OMKOMNE I BRANN 1979-2011

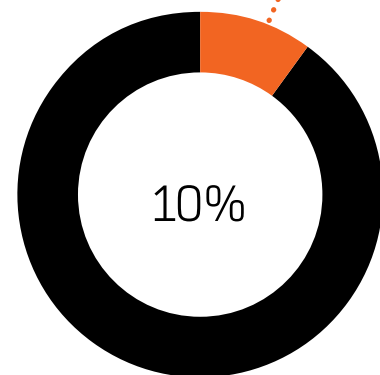
Komfyrvakter* kan redde

LIV

På oppdrag fra DSB undersøkte SINTEF NBL i fjor hvor effektive komfyrvaktene er.

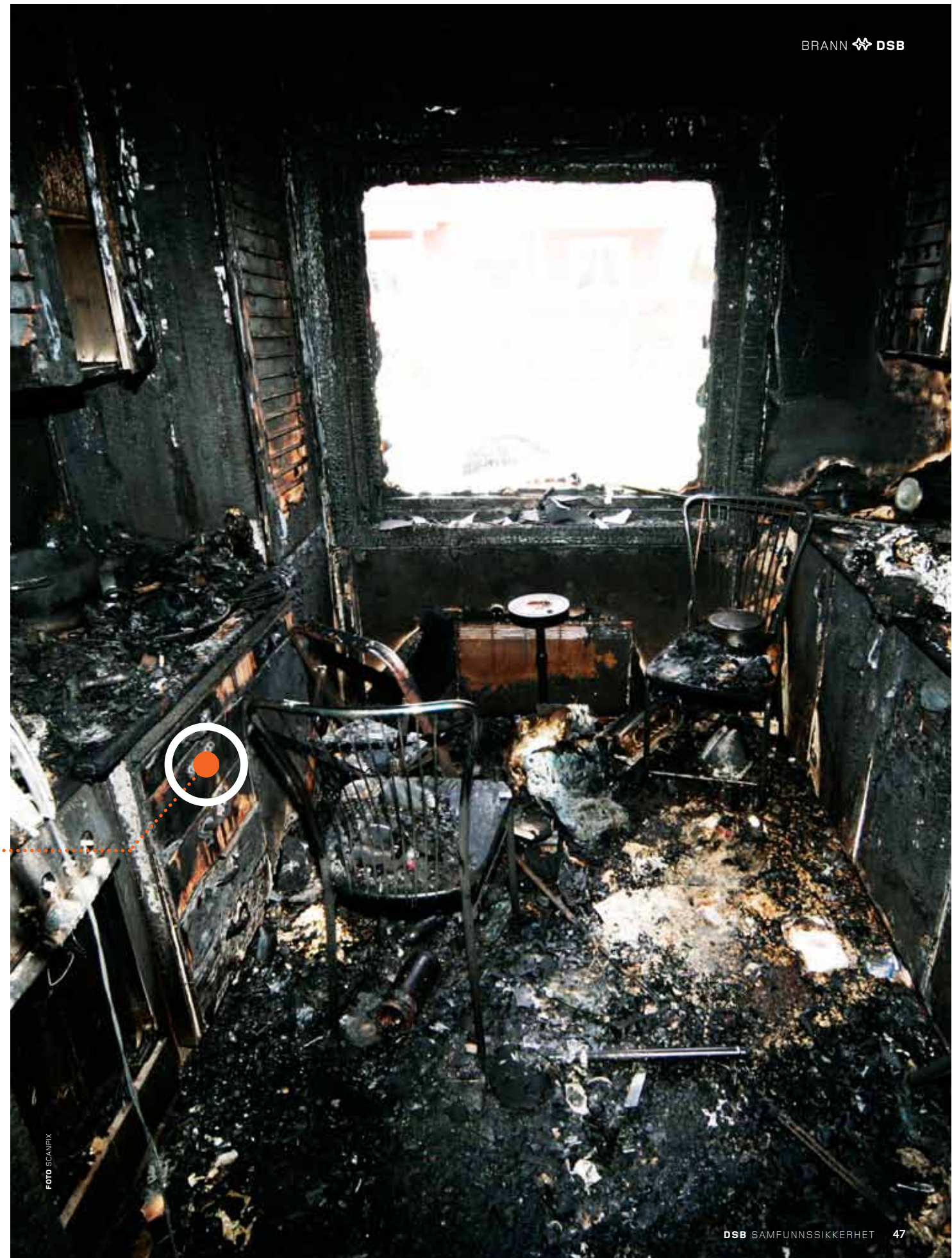
I PERIODEN 1998 TIL 2007 omkom 51 personer i totalt 1240 registrerte komfyrrbranner. Det tilsvarer ca **10 PROSENT** av alle branner med kjent årsak i denne perioden. Uforholdsmessig mange av dødsbrannene innen denne kategorien inntreffer om natten. Selv om det statistisk sett er eldre mennesker som har størst sjanse for å omkomme i komfyrrbrann, er det også relativt mange omkomne i aldersgruppen 26 til 45 år.

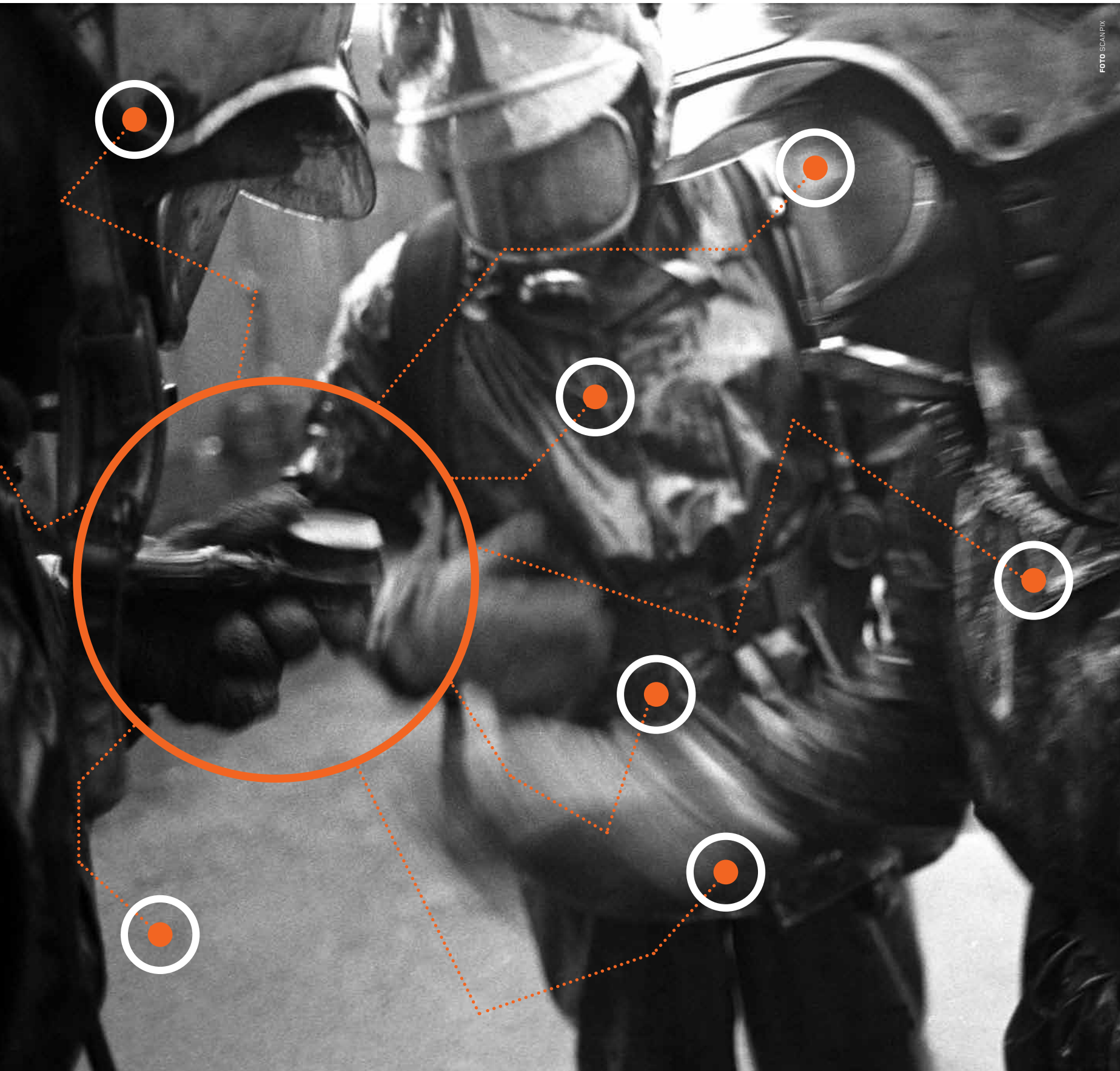
DSB mener flere av disse kunne vært reddet dersom komfyrvakter hadde vært installert, men advarer samtidig mot å la dette hjelpemiddelet bli en hvilepute! ❖

CA 10 PROSENT AV ALLE BRANNER MED KJENT ÅRSAK, SKYLDES KOMFYRRBRANNER.

* En komfyrvakt er et sikkerhetsprodukt som overvåker komfyren og automatisk slår den av ved overtemperatur. Noen kan også slukke eventuelle branttilløp.

SMÅ
KOMMUNER
MÅ
SAMARBEIDE
OM
BRANNVESEN

Små brannvesen sliter med å utføre lovpålagte oppgaver og er for lite profesjonalisert i det forebyggende arbeidet. Det bekymrer DSB, som oppfordrer til økt samarbeid eller større enheter for å oppnå gode fagmiljøer.

DSBS TILSYN MED 49 BRANNVESEN I 2011 viste at det gjennomgående er flere funn hos små brannvesen enn hos store. Mangler innenfor bemanning, kompetanse, forebygging samt risiko- og sårbarhetsanalyser var gjengangere hos små brannvesen, mens de større kom markant bedre ut.

– For at et brannvesen skal kunne utføre alle lovpålagte oppgaver på en tilfredsstillende måte, er det en forutsetning med kompetente fagmiljøer og faste heltidsstillinger. For å oppnå dette bør alle brannvesen dekke områder med minst 20 000 innbyggere, sa avdelingsdirektør Tor Suhrke i DSB.

SMÅ BRANNVESEN har ikke krav til brannsjef i full stilling, og ansatte er gjerne i brøkststillinger. Når nedslagsfeltet overstiger 20 000 innbyggere, inntreer et krav om brannsjef i full stilling og faste heltidsansatte.

BRANNVESENE SOM DSB førte tilsyn med i denne omgang har svært ulik størrelse: Fra små brannvesen i kommuner med

6-700 innbyggere, til store interkommunale brannvesen, som dekker områder med 40-50 000 innbyggere. Det var naturligvis svært store forskjeller i bemanning, kompetanse og systemer mellom de største og minste enhetene.

– Det er i praksis umulig for en kommune med noen få hundre innbyggere å etablere et robust brannvesen med sterkt fagmiljø og gode systemer. Vi forventer derfor at de løfter blikket over grensene og etablerer fast og forutsigbart interkommunalt samarbeid. Det er mange gode eksempler på vellykket brannsamarbeid på tvers av kommunegrensene, selv der de geografiske avstandene er lange. Derfor bør vi ikke ha små og sårbare brannvesen som kun betjener et hundretalls innbyggere, uttalte Suhrke.

EN RAPPORT utarbeidet av SINTEF for DSB bekrefter at kvaliteten på det forebyggende arbeidet øker med størrelsen på brannvesenet. ❖

Fra mannfolk til mangfold i brannvesenet

Det jobber svært få kvinner og personer med innvandrerbakgrunn i norske brannvesen. I motsetning til samfunnet ellers, har mangfold i liten grad stått på dagsorden hos brannvesenene. Det jobbet en DSB-ledet arbeidsgruppe i fjor med å bedre på.

BRANNVESENET ER leverandør av trygghet i lokalsamfunnet, og skal redde både liv og verdier. Det er en etat med lange, stolte tradisjoner, og kravene som stilles til den enkelte brannkonstabel og samholdet i brannvesenene er store. Det er viktig å holde fast ved det særegne i brannyrket. Samtidig har vi alt å vinne på å la mangfoldet i befolkningen også gjenspeiles i sammensetningen av brannstyrken, enten det gjelder kjønn, etnisitet, kompetanse eller andre forhold.

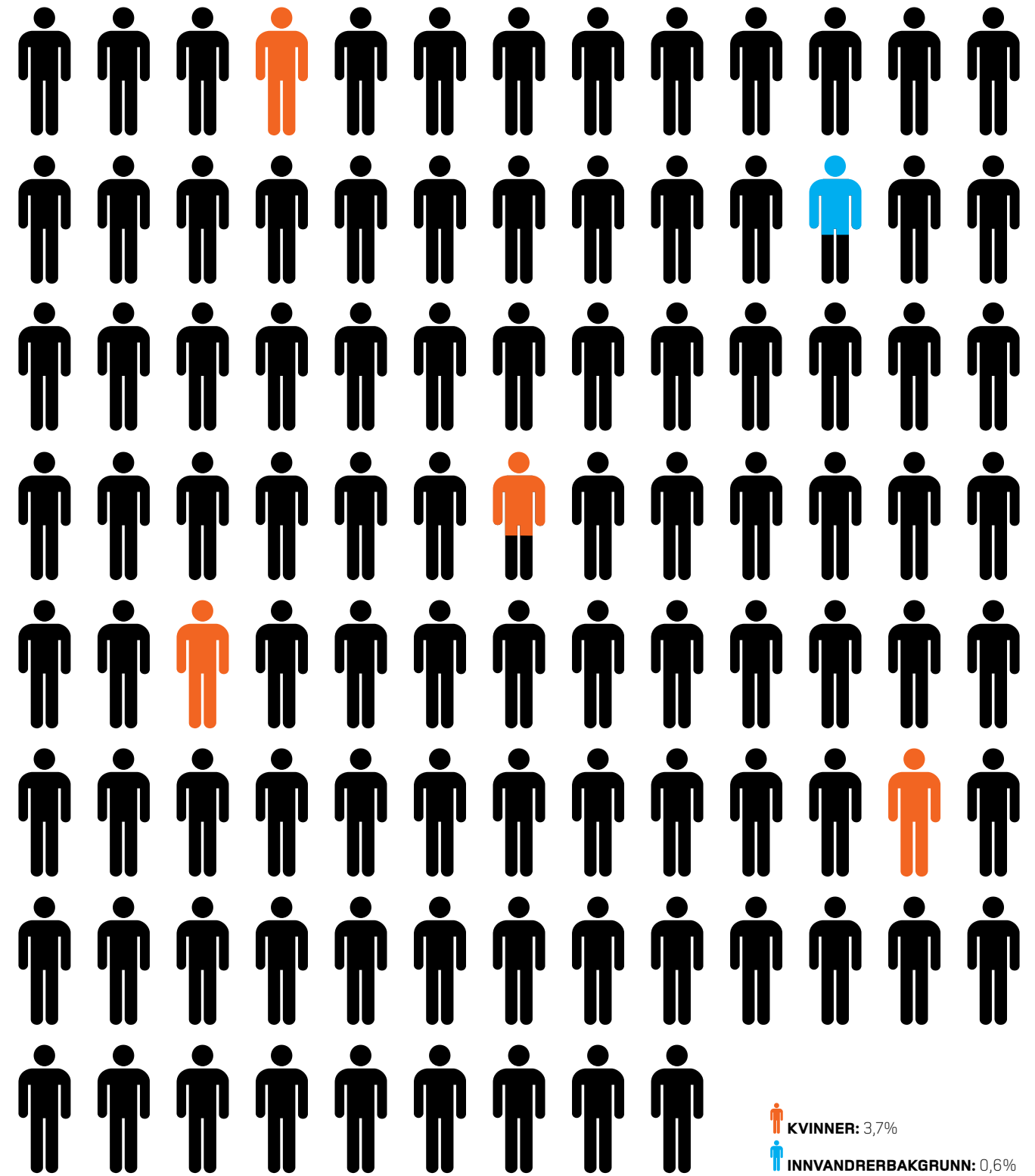
MANGFOLD ER NØDVENDIG for å utvikle brannvesenet som en moderne organisasjon, tilpasset nye behov,

krav og brukere. Økt mangfold vil bidra til at brannvesenet gjør en enda bedre jobb i forhold til brukerne. Mangfold er et virkemiddel for å få best mulig resultat i form av kvalitet på tjenestene som leveres. Mangfold gir større legitimitet og aksept, det gir flere ressurser å spille på når det gjelder dialog med befolkningen. Med mangfold som utgangspunkt, vil rekrutteringsgrunnlaget øke, og ikke minst vil det skape et mer spennende og allsidig arbeidsmiljø.

ANDELEN KVINNER og personer med innvandrerbakgrunn er lav i norske brannvesen. 3,7 prosent er kvinner og bare 0,6 prosent har innvandrer-

bakgrunn. Det er under 30 prosent av brannvesenene som arbeider målrettet med holdningsskapende arbeid for mangfold og nærmere 60 prosent av brannvesenene har ikke planlagt og/eller gjennomført tiltak for å rekruttere kvinner og personer med innvandrerbakgrunn.

ARBEIDSGRUPPEN identifiserte seks barrierer mot økt mangfold: Måten brannvesenene er organisert på, utdanningssystemet, rekrutterings-systemet, fysiske krav til utførelsen av yrket, forhold på arbeidsplassen og myter, tradisjoner og holdninger. Med bakgrunn i disse utfordringene foreslo arbeidsgruppen flere tiltak. ✦

Tiltakene beskrives i rapporten som kan leses her: www.dsb.no

Nordmenn tar
brannfrykten på

BRANN

Brannvernuka 2011 ble arrangert 19. til 25. september. Om lag en halv million nordmenn deltok i brannøvelser på skolen, barnehagen, i bedriften eller i sine private hjem.

BAK ARRANGEMENTET STO DSB, NORSK BRANNVERNFORENING OG IF SKADEFORSIKRING.

2 av 3 nordmenn bekymrer seg mest for brann og ting som fører til brann i huset sitt, viser en undersøkelse TNS Gallup har utført for Brannvernuka. - All erfaring viser at øvelser på nødsituasjoner øker sannsynligheten for å handle riktig hvis ulykken virkelig inntreffer, sa avdelingsdirektør Tor Suhrke i DSB. ✦

ØVELSE NYTTER: - All erfaring viser at øvelser på nødsituasjoner øker sannsynligheten for å handle riktig hvis ulykken virkelig inntreffer. Når så mange mennesker deltar på en nasjonal brannøvelse, øker sannsynligheten for at beboere vil komme i sikkerhet ved virkelige boligbranner, sa avdelingsdirektør Tor Suhrke i DSB.

KLES OPP FOR 11 000 KRONER HVER

Med ekstrabevilgninger og inntekter fra eiendomssalg i tillegg til ordinære budsjetter, kom i november nyheten om at hele Sivilforsvarets operative styrke med 8 000 tjenestepliktige i løpet av 2012 skal være utstyrte med ny innsatsuniform og personlig verneutstyr.

DSB INTENSIVERT arbeidet med nyanskaffelser etter at regjeringen tidligere på høsten tok initiativ for å styrke Sivilforsvaret med 30 millioner kroner. Avdelingsleder Jørn Atle Moholdt i DSB sa at ekstrabevilgningen i sin helhet vil bli brukt til personlig utrustning for de tjenestepliktige mannskapene, sammen med inntekter fra salg av eiendommer det ikke lenger er beredskapsmessig behov for og midler som hvert år bevilges via statsbudsjettet.

Hver enkelt tjenestepliktig vil få en personlig utrustning til over 11 000 kroner, med hjelm, støvler, innsatsuniform (skallbekledning), kort og langt undertøy, jakke (mellombekledning), feltlue/caps, vinterlue og vinterhansker.

Det vil imidlertid fortsatt være et betydelig økonomisk etterslep når det gjelder bevilgninger til materiell.

FEIL PÅ **BRANNSLOKKE- APPARAT**

I august gjorde DSB oppmerksom på at det var avdekket feil på CO₂-brannslukkeapparater som har blitt solgt på det norske markedet i perioden januar 2006 til april 2011. Under uheldige omstendigheter kan feilen føre til personskade og apparatene må derfor byttes ut så snart som praktisk mulig. Dette gjaldt to- og femkilo-slokkere av følgende typer:

- Skuteng, type KS2BG – lisens nr. DNV 190-009
- Skuteng, type KS5BG – lisens nr. DNV 190-010
- Housegard, type C02GA – lisens nr. DNV 220-001
- Housegard, type C05GA – lisens nr. DNV 220-002

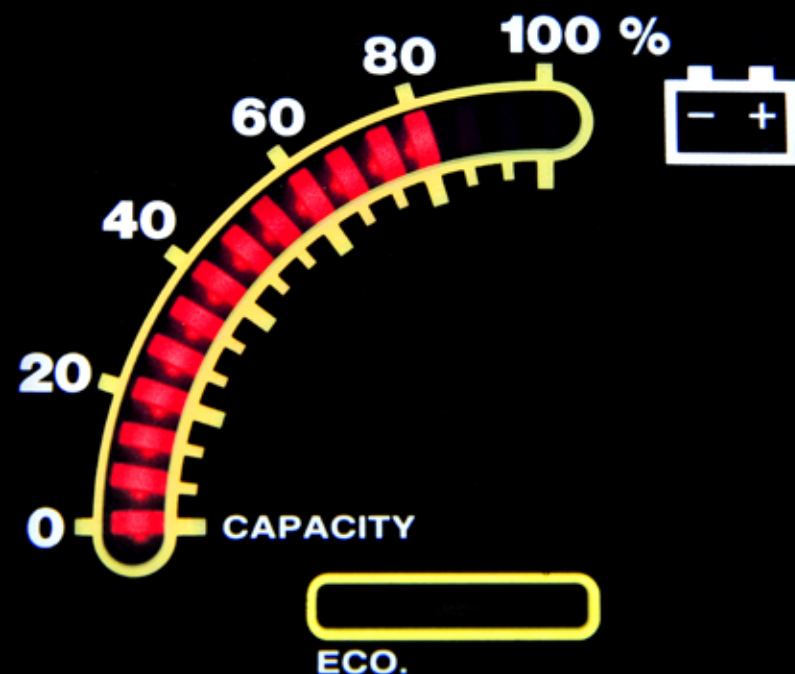
UTFORDRENDE EL-BILER

Veksten i el- og hybridbilparken byr på en rekke utfordringer, slo DSB fast i fjor. Regelverket er mangelfullt og det er behov for ladestasjoner og hurtiglading langs veiene, ifølge sjefingeniør i DSB, Ørjan Steen.

BRANSJEN ANSLÅR AT OMLAG 200 000 el- og hybridbiler kommer til å rulle på norske veier om ti år. Miljøgevinsten er stor. Dersom alle disse erstatter bensin- og dieslbiler, vil CO₂-utslippene kunne reduseres med rundt 500 000 tonn.

Likevel står altså utfordringene i kø.

I tillegg til regelverkene som må på plass og behovet for flere og raskere ladestasjoner, må det blant annet lages godkjenningsordninger for nye og brukte/ombygde elbiler, brann- og elsikkerhetsrisikoen må utredes og brann- og redningsmannskapene trenger opplæring. ❖

ELEKTRISK UTSTYR

NY FORSKRIFT OM ELEKTRISK UTSTYR: En ny forskrift om elektrisk utstyr trådte i kraft i januar 2011.

Forskriften samlet og erstattet flere gamle regelverk, og er en del av DSBs forenklingsprosjekt på området.

Formålet med den nye forskriften er fortsatt å

sikre at elektrisk utstyr ikke medfører fare og sikre en hensiktsmessig grad av elektromagnetisk kompatibilitet. I tillegg skal den som kjøper elektrisk materiell beregnet på å inngå i et elektrisk anlegg få informasjon om begrensningen i retten til selv å installere materialet. Forskriften henvender seg hovedsakelig til produsenter, importører, detaljister og andre markedsførere av elektrisk utstyr og fastsetter de sentrale kravene til sikkerhet for slikt utstyr.

DSBs PUBLIKASJONER

DSBS PUBLIKASJONER

2011 utga DSB totalt 18 publikasjoner, hvorav ni også forelå på nynorsk. Fire av publikasjonene var på engelsk og to var på spansk. Antall publikasjoner er økende. De legges ut på dsb.no som PDF og blabar PDF (iPaper). Et fåtall trykkes med stort sett små opplag.

Direktoratet for samfunnsikkerhet og beredskap skal ha oversikt over risiko og sårbarhet i samfunnet. DSB skal være pådriver i arbeidet med å forebygge ulykker, kriser og andre uønskede hendelser. DSB skal videre bidra til god beredskap og effektiv krise- og ulykkehåndtering.

Hvert år utarbeider DSB en nasjonal sårbarhets- og beredskapsrapport (NSBR) som overleveres Justis- og beredskapsdepartementet.

I NSBR 2011 presenterte vi den første versjonen av et nasjonalt risikobilde. Risikobildet består av

en gjennomgang av ni sentrale risikoområder og risikoanalyser av scenarier innenfor disse områdene. Det nasjonale risikobildet ble visualisert i en risikomatrix hvor scenarioene er plassert i forhold til hverandre med hensyn til sannsynlighet og konsekvenser.

Nasjonalt risikobilde kan bli et sentralt element i risikostyringen på nasjonalt nivå i årene som kommer. De ni risikoområdene omfattet ikke alle alvorlige scenarier med lav sannsynlighet og høye konsekvenser som kan ramme Norge, men representerte et utgangspunkt for det nasjonale risikobildet.

Arbeidet med det nasjonale risikobildet er en dynamisk prosess, og hensikten er å utvide med flere risikoområder og scenarier i det videre arbeidet. ❖

ANDRE PUBLIKASJONER

NYHETSBRIVET OM AMMONIUMNITRAT

(trykket i totalt 150 000 eksemplarer og distribuert via Felleskjøpet til hele landet).

EU har som et ledd i kampen mot terror vedtatt en forordning som legger begrensninger på hvem som kan få tilgang til stoff eller stoffblandinger som inneholder 16 vektprosent eller mer nitrogen fra ammoniumnitrat (AN ≥ 16 %). Se egen artikkel.

VEILEDER OM ENHETLIG LEDELSESYSTEM:

DSB, Kystverket og Klima- og forurensningsdirektoratet (Klif) regulerer hver sine deler av beredskapen i kommunene. Vi har sett at organiseringen av beredskapen er noe forskjellig ved branner, akutt forurensning og andre typer innsatser, og også at organiseringen kan variere fra kommune til kommune.

Det er derfor behov for en mer ensartet organisering av beredskapen uavhengig av type hendelse som skal håndteres. Denne veilederen tar sikte på å bidra til en mer ensartet og gjenkjennbar organisering av beredskapen i kommunene.

Last ned rapportene: <http://www.dsb.no/no/toppmeny/Publikasjoner/>

REGNSKAP / NOTER

Direktoratet for samfunnsikkerhet og beredskap

Regnskap

Alle tall i 1000 kr	Note	Tildelt ramme 2011	Regnskap 2011	Regnskap 2010
UTGIFTER				
Driftsutgifter (inkl.refusjoner)	1	624 145	617 885	546 939
Lønn og godtgjørelser			329 130	312 867
Varer og tjenester			310 266	256 219
Refusjoner	2		-21 511	-22 147
Spesielle driftsutgifter	3	4 598	4 598	3 756
Overføringer til private	4	5 221	5 221	5 064
SUM utgifter	5	633 964	627 704	555 759
Inntekter				
Avgifter/gebyrer	6	122 163	125 676	122 195
Diverse inntekter	7	22 460	25 148	20 887
Inntekter avhending av eiendom	8		29 856	1 426
SUM inntekter		144 623	180 680	144 508

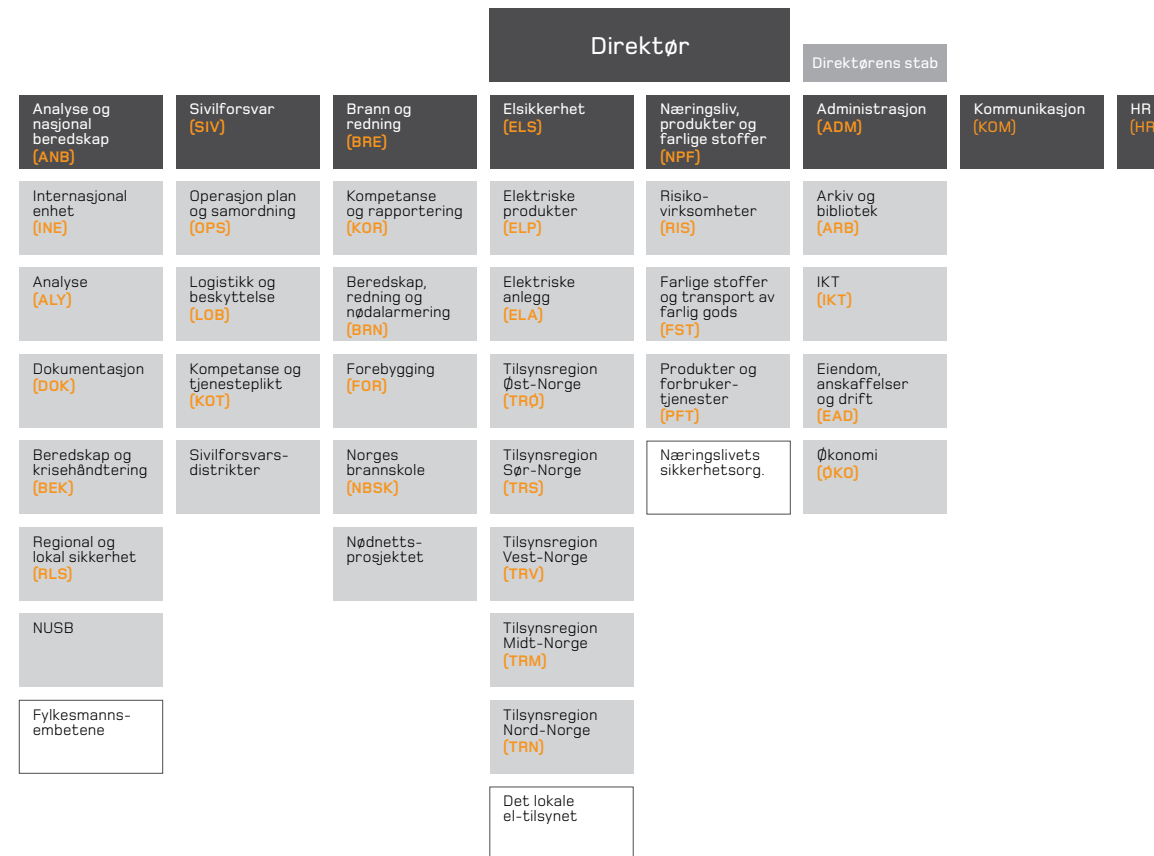
Noter

- Tildelt ramme framkommer av tildelingsbrevet fra JD inklusive overførte midler fra 2010 og kompensasjon for lønnsoppgjøret i 2011. Etter hendelsen 22/7 er det i tillegg mottatt bevilgning på til sammen 59 mill kroner på Prop 154S og 18S for bl.a til arrangementene på Utøya og utstyr i Sivilforsvaret.
- Med hjemmel i budsjettfullmakter fra JD så har DSB lov til å benytte refusjoner på post 06 til å dekke varer og tjenester, og lønnsrefusjoner til å dekke lønnskostnader på post 01.
- I tildelingsbrevet på post 21 er det en ramme til spesielle driftsutgifter til SINTEF NBL og til flytimer for skogbrannhelikopter. I tillegg er det bevilget ytterligere 2 mill kroner til skogbrannhelikopter i 2011.
- På post 70 er det tildelt midler til å dekke utbetalinger til sentrale samarbeidspartnere for DSB i hovedsak Norsk Brannvernforening og Norsk Elektroteknisk Komite.
- Beløpet viser samlet disponibel ramme i 2011.

- Inntekter på post 01 er avgifter og gebyrer for tilsyn på el-området, avgifter av tilvirkning og omsetning på sprengstoffområdet og avgifter for ilandføring av gass.
 - Diverse inntekter på post 03 kommer fra DSBs-skole- og kursvirksomhet ved Norges Brannskole, Sivilforsvarets skoler, Nasjonalt utdanningscenter for samfunnsikkerhet og beredskap, samt utleievirksomhet.
 - DSB har i 2011 hatt betydlige inntekter fra avhending av sivilforsvarsanlegg det ikke lenger er beredskapsmessige behov for. Netto inntekter er 29,9 mill kroner på post 40, som etter fradrag for nedbetaling av sanitetsmagasinet og fradrag for 25% til JD bidrar med 15 mill kroner til kjøp av innsatsuniformer i Sivilforsvaret i 2011.
- Netto mindreforbruk på post 01 etter refusjoner pluss bidrag fra post 40 og merinntekt på post 03 er 24,2 mill kroner i 2011. Beløpet søkes overført til 2012.**

ORGANISASJONSKART 2012

Direktoratet for samfunnsikkerhet og beredskap

DSB ✦

BESØKSADRESSE:
RAMBERGVEIEN 9
TØNSBERG
TLF.: 33 41 25 00

WWW.DSB.NO
DSB PÅ TWITTER: DSB_NO